

РЕШЕНИЕ

№ 4696

гр. София, 11.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 24.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Владимир Николов

ЧЛЕНОВЕ: Елена Попова

Мария Стоева

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Надя Загорова, като разгледа дело номер **11064** по описа за **2024** година докладвано от съдия Мария Стоева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по подадена касационна жалба от Агенция "Пътна инфраструктура", чрез пълномощника юрк. Г., срещу решение № 4493 от 13.10.2024 г., постановено по анд № 11570/2024 г. по описа на Софийския районен съд, НО, 9 състав, с което е отменен електронен фиш (ЕФ) с № [ЕГН] на Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ).

В жалбата се поддържа становище, че въззивното решение е постановено при неправилно приложение на закона, като се сочи, че нарушението е надлежно установено. Оспорва се изводът на съда за непропорционалност на наказанието. Поддържа се, че принципът за пропорционалност/съразмерност е задължителен при преценка на наложената санкция, тъй като е основен сред принципите на правото на Европейския съюз, съответно при приложението му и посочените критерии за преценката му по правото на Съюза следва да се има предвид преследваната цел с реализиране на създадените с ЕФ неблагоприятни за нарушителя последици, а тя е защита на регулираните обществени отношения, свързани с поддръжката на пътя като основен фактор за безопасността на движението по него. Изложеното според жалбоподателя мотивира решение за пропорционалност на наложената санкция,

нормативно установена в твърд размер. Сочи се, че ЗДвП и ЗП съдържат достатъчно гъвкав законов механизъм, включващ не само инструментариума на административнонаказателната принуда, който борави с административни наказания и санкции в твърд размер, а и уредената възможност в чл. 10, ал. 2 от ЗП за лицето да заплати компенсаторна такса, в който случай се освобождава от административнонаказателна отговорност. Що се отнася до изискването на чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28.11.2019 г., излагат се съображения, че на основание чл. 7 от последния той се прилага от 19.10.2021 г. и съдържащите се в него норми в случая са неприложими към датата на нарушението, а от друга страна, сочи се, че към настоящия момент в България няма регистрирани доставчици на европейска услуга за електронно пътно таксуване (ЕУЕПТ), към дейността на които да се приложи нормата на чл. 2, пар. 7 от Регламента. Дори да се приеме, че разпоредбата на чл. 2, ал. 7 от Регламента следва да се прилага към националните доставчици, според жалбоподателя следва да се има предвид, че същата съдържа две отделни задължения към доставчиците — а) да информират незабавно ползвателите на ЕУЕПТ за всеки случай на недекларирана пътна такса и б) да предлагат възможност за отстраняване на нередността преди предприемането на принудителни мерки, когато такава (възможност) е предвидена съгласно националното законодателство. В тази връзка поддържа, че в действащото българско административнонаказателно законодателство към момента на извършване на нарушението, както и към момента на ангажиране на административнонаказателната отговорност на нарушителя, такава не е предвидена. Видно от хипотезата на правната норма на чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, регламентираща последиците от неплащането на пътна такса, същата е императивна по своя характер, като на компетентния административен орган обективно не е предоставена оперативна самостоятелност да прецени дали да санкционира нарушителя или да му предостави възможност за „предеклариране“ на недекларирани пътни такси, но, дори да се приеме обратното, въведената през 2018 г. със ЗИД на Закона за пътищата възможност за заплащане на компенсаторна такса (чл. 10, ал. 2 от ЗП) при установено нарушение представлява по своята същност „предлагане на възможност за отстраняване на нередност преди предприемането на принудителни мерки“, тъй като със заплащането ѝ потребителят бива освобождаван от административнонаказателна отговорност. На следващо място, поддържа се, че дори и да се приеме, че новосъздадените разпоредби на чл. 10б, ал. 7 - 9 ЗП, касаещи задължение за уведомяване, представляват по-благоприятен за нарушителя закон, то не може да се приеме, че попадат в приложното поле на чл. 3, ал. 2 от ЗАНН.

По изложените в жалбата съображения се прави искане за отмяна на решението на Софийския районен съд, като се потвърди ЕФ № [ЕГН], издаден от Агенция „Пътна инфраструктура“, като правилен, обоснован и законосъобразен. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание касационният жалбоподател не се представлява.

Ответникът в представения писмен отговор на жалбата и в съдебното заседание чрез процесуалния си представител – адв. Ц., оспорва жалбата, като прави искане за потвърждаване на оспореното решение на Софийския районен съд. Претендира присъждане на сторените по делото разноски.

Представителят на СГП счита, че жалбата е неоснователна и решението на Софийския районен съд следва да бъде потвърдено.

Административен съд София – град, XVII касационен състав, след като взе предвид и обсъди поотделно и в съвкупност наведените от касатора доводи, тези на представителя на СГП и събраните в хода на първоинстанционното производство доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Касационната жалба е подадена от надлежна страна и в законоустановения срок в изпълнение на изискването на чл. 211, ал. 1 АПК, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна, като съображенията за това са следните:

За да постанови оспореното пред настоящата инстанция решение, Софийският районен съд е приел за установено, че на 12.07.2021г. в 08:37 часа е установено с устройство № 10182, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от Закон за пътищата (ЗП), намиращо се на път А-6 км 50+427 с посока намаляващ километър, че ППС — товарен автомобил „М. 814Д“ с рег. № СО 6548 АХ, с технически допустима максимална маса 7490, брой оси 2, екологична категория „ЕВРО 0“, без ремарке, се е движило по път А-6 км 50+427 в Столична Община, като за посоченото ППС не е била заплатена дължимата пътна такса от 48.00 лева; липсвала е валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването.

При така установеното от фактическа страна СРС е приел, че не е налице извършено административно нарушение от страна на дружеството-жалбоподател, защото разпоредбите на чл. 179, ал. 3б, вр. чл. 102, ал. 2 от ЗДвП влизат в пряко противоречие с достиженията на общностното право (*acquis communautaire*), регламентиращи съответния тип обществени отношения и по-конкретно с разпоредбите на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019г. относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, минималното съдържане на заявлението за таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО, които е следвало да намерят пряко приложение. С оглед изложените от съда аргументи, че е следвало да се прилага пряко чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019г., е формиран извод, че дружеството не е извършило нарушение, съответно издаденият електронен фиш следва да бъде отменен.

При извършената служебна проверка на обжалвания съдебен акт съобразно изискванията на чл. 218, ал. 2 АПК, настоящата инстанция намира обжалваното решение за валидно, допустимо и правилно.

Съобразно чл. 179, ал. 3б ЗДвП собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, включително в резултат на невярно декларирани данни, посочени в чл. 10б, ал. 1 от Закона за пътищата, се наказва с глоба в размер 2500 лв. Глобата се налага на вписания ползвател на пътното превозно средство, ако има такъв. Ако собственикът или вписаният ползвател е юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер 2500 лв.

С чл. 189ж, ал.1 ЗДвП, в приложимата към датата на твърдяното нарушение редакция - ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., се предвижда, че при нарушение по чл. 179, ал. 3, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение.

Електронният фиш съдържа данни за: мястото, датата, точния час на извършване на нарушението, регистрационния номер на пътното превозно средство, собственика или вписания ползвател, описание на нарушението, нарушените разпоредби, възможността за заплащане на таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата, размера на глобата, срока и начините за доброволното ѝ заплащане. Образецът на електронния фиш се утвърждава от управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура".

Действително, разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, в ред. ДВ, бр. 13 от 2024г., в сила от 13.02.2024г., е допълнена, като предвижда, че при нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение, но изменението е в сила от 13.02.2024 г., което означава, че за нарушения като процесното, извършени преди тази дата, не съществува възможност за издаването на ЕФ.

При това положение за вмененото на жалбоподателя нарушение не е предвидена законодателна възможност за издаване на електронен фиш, поради което отговорността му е следвало да бъде ангажирана по общия ред - чрез съставяне на акт за установяване на административно нарушение и издаване на наказателно постановление по реда на чл. 189е и сл. от ЗДвП. Съгласно разпоредбата на чл. 189е, ал. 1 и ал. 2 от ЗДвП актовете за установяване на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а съобразно тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал. 2).

Възможност за съставяне на електронен фиш е недопустимо да се извлича и от разпоредбата на чл. 167а, ал. 4 от ЗДвП, където е уредено изграждането и поддържането от АПИ на информационна система, в която се издават и съхраняват докладите по ал. 3 и електронните фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3в. Същото важи и за разпоредбата на чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП, съгласно която вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал. 1 и 2 във връзка с административни нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или ЕФ представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата на чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП не предвижда изрично издаването на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДП. Тя разглежда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б, за които са издадени ЕФ или са съставени АУАН, без да се конкретизира ЕФ и АУАН за кое от нарушенията се отнасят.

Липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения, поради което, като е издал процесния електронен фиш, вместо да състави АУАН и последващо да издаде НП, наказващият орган е допуснал съществено процесуално нарушение, с което са накърнени

императивни законови разпоредби, а същевременно са значително ограничени и правата на нарушителя да упражни ефективно правото си на защита, като възрази по смисъла на чл. 42, т. 8 и чл. 44, ал. 1 ЗАНН, представи доказателства в подкрепа на своите твърдения и евентуално - да оспори фактическите констатации на контролните органи, което е самостоятелно основание за отмяна.

Като допълнителен аргумент следва да се посочи, че съгласно Решение от 21 ноември 2024 г. по дело C-61/23 на СЕС член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г., трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на "компенсаторна такса" с фиксиран размер".

Предвид всичко гореизложено и липсата на твърдените касационни основания за отмяна на въззивното решение, с оглед предмета на касационната проверка, настоящият касационен състав счита, че решението следва да бъде оставено в сила.

Относно разноските в производството.

При този изход на спора и като взе предвид своевременно направеното от процесуалния представител на ответника по касация искане за присъждане на разноски, съдът приема, че на последния се дължи адвокатско възнаграждение в размер на 400 лв.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2, пр. 1 АПК, Административен съд София – град, XVII касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 4493 от 13.10.2024 г., постановено по анд № 11570/2024 г. по описа на Софийския районен съд, НО, 9 състав.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“, да заплати на „ВАК-02“ ООД, ЕИК[ЕИК], сумата от 400 лв., представляваща разноски по делото за адвокатско възнаграждение.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: